

Bor/kultúra a kőfejtőben

A Bolyki-völgy gasztronómiai és kulturális kincsei

Bőrműves végzettséggel, nulláról indulva vágott bele a borászatba, de már az első bikavérével ezüstérmes lett a Bordeaux-ban rendezett Borok Olimpiáján, és borainak sikere azóta is töretlen. A Bolyki Pincészet vezetője és arca, Bolyki János mégsem a gasztronómia területén elért eredményével járult hozzá szűkebb páttriája gazdasági élénkítéséhez, hanem az idén immár negyedszerre megrendezett Feszt!Eger fesztivállal. A borász elmondta, miképpen lett egy régi kőfejtőben otthonra a jó bor, a színvonalas kultúra, majd végül egy egész várost megmozgató fesztivál. (A témában a Megtartó kultúra konferencián Bolyki János sodró lendületű előadást tartott 2018. április 26-án.)

Idén 2018. május 31-június 2. között szervezték meg a Feszt!Egert, Eger legnagyobb könnyűzenei fesztiválját, három színpadon felvonultatva a hazai könnyűzene ismert képviselőit. A helyszínül szolgáló Bolyki-völgy egy parkosított riolituffa kőbányában található, melynek óriási sziklafalait fényfestéssel látták el káprázatos, színes mintákkal.

Szabó Judit Nikolett: *Bőrösből lett borász és fesztiválszervező. Elég furcsa pálya, hogyan kezdődött?*

Bolyki János: Messziről indítottok: nagymamám Recsken lakott, és műbörtáskákat varrt a nyolcvanas években. Eleinte egyedül, aztán már bedolgozói is voltak. Egy sablon táskát gyártott különböző színekben franchise rendszerben, és a portékának nagy keletje volt, így a környékbeli településeken – például Sirokon és Derecskén – is voltak terjesztői. Nagymamám vitte a pótlást, begyűjtötte a bevételt, s ezekre az utakra én is elkísértem – biztos jól ment az üzlet, mert min-

dig krémet ettünk utána. Édesapám bányamérnök, édesanyám közgazdász, de a polgári munkájuk mellett besegítettek nagymamának. Én egy olyan iskolába jártam, ami közel esett a központi buszmegállóhoz, ahol rengetegen megfordultak Eger vonzáskörzetéből. Közülük sokan viselték ezt az ominózus nagy-készítette műbörtáskát, ami engem mérhetetlenül büszkévé tett. Később áttértünk a kutya- és macskapórázok, -nyakörvek gyártására, amibe általános iskolásként már én is besegítettem. A családi tévénézések rendszeresen úgy teltek, hogy közben lyuggattuk, szegecseltük a pórázokat és nyakörveket. Ezért valamelyest fizetést is kaptam, és roppantul élveztem, hogy nem voltak gondjaim, ha a strandon fagyit vagy palacsintát akartam venni. Némi szülői nyomásgyakorlásra Pesten egy bőripari technikumban tanultam tovább – 15 évesen már albérletben éltem, ami elindított az önállóság útján.

A technikum után adódott a kézenfekvő ötlet, hogy a Könnyűipari Műszaki Főiskola bőrös szakán tanuljak tovább. Mire elvégeztem a fősulit, pont tönkre is ment a könnyűipar Magyarországon. Jó lehetőségnek látszott, hogy a szüleim egri földjeit hasznosítsuk, és

ezekén szőlőt termeljük, illetve borászkodunk. Ki is kértük néhány gyakorló borász ismerős véleményét, és egyértelműen mind le akart beszélni erről, ami nem csoda, hiszen nulla előképzettséggel vágtunk volna bele. Igaz, apukám bányamérnök volt a térségben, és így volt két kis háztáji szőlője – hazudnék, ha azt mondanám, hogy szerettem vele oda kijárni – körülbelül ennyi közünk volt az agráriumhoz.

Sz. J. N.: De nem használt az intő szó, és mégis belevágtak. Milyenek voltak az első évek ezen az új terepen?

B. J.: Miután visszakerültem Egerbe, 23 évesen pályázattal, némi szülői segítséggel és rengeteg hitellel egy 11 hektáros területen telepítettem szőlőt. Frissen végzett könnyűipari mérnökként számolni azt nagyon tudtam, és ki is kalkuláltam, hogy ha 11 hektárt 1500 mázsa szőlővel megterheljük, és 150 Ft-ért értékesítjük a szőlőt, akkor még a művelési költségeket is beleszámolva sem történhet másképp, mint hogy októberben a szüret után szépen elmegyek snowboardozni Franciaországba, és majd márciusban visszajövök metszeni. Azért a biztonság kedvéért időközben beiratkoztam Gyöngyösön a főiskola szőlész-borász szakára – a diploma ellenére azt

vallom, hogy igazán a gyakorlatból és a tapasztalattól lehet megtanulni ezt a szakmát. Amikor 2002-ben termőre fordultak a tőkék, újabb telepítésekbe kezdtem, és immár 26 hektáron gazdálkodtam. Ebből 20 hektárt én telepítettem, hatot vásároltam; most is alkudok néhány területre: ezeken számomra izgalmas szőlőfajtákat lehet termesztetni.

Sz. J. N.: Hogyan jött a képbe a programszervezés?

B. J.: Rendszeresen veszek részt jótékonyági akciókban, többek között Bőjte Csaba torockói gyermekotthonát is segíttem. Szerin-

tem az rászorulók iránti felelősségvállalásnak természetes része kellene lennie a szerencsésebb, jómódú emberek életének. 2011-ben rendeztem egy jótékonyági napot, amelynek a bevételét egy fogyatékkal élők számára általam létrehozott közösségi ház működtetésére fordítottam (a közösségi ház egyébként 2016-ig működött). Ezen a jótékonyági napon fellépett Lajkó Félix, és a Gasztroangyalból ismert Borbás Marcsi segítségével borokat árvereztünk el – bár az árverés nem hozott komoly bevételt, a koncert fergeteges volt, 300-400 ember jött össze, és mind nagyon jól érezték magukat. Gondoltuk, ha már ekkora sikere van, miért ne rendeznénk további programokat? A csúcs azt hiszem, 2013-ban volt, ekkor szinte minden nyári hétvégén voltak rendezvények a pincészetben a felolvasóesttől a szimfonikus koncerteken át a könnyűzenéig. Aztán elkezdődtek az esküvők, mert a pincészet esküvőhelyszínként is egyre ismertebb lett – a rendszeres hétvégi programok háttérbe szorultak, és kevésbé is mozgatták meg a látogatókat: egy 52 tagú szimfonikus zenekar ingyenes koncertjére például csak egy tucat ember volt kíváncsi. Természetesen nem

hagytunk fel a kulturális programok szervezésével, de ésszerűsítettük őket. Most hétvégén például egy elektronikus zenei fesztiválra várjuk a látogatókat, aztán pár hét múlva lesz nosztalgia kilencvenes évek est, szeptemberben pedig Ákos-koncert.

Sz. J. N.: Az előadókat hogyan éri el? Van valami személyes kapcsolat?

B. J.: Ákos köztudottan borszerető ember, vele a Borászok Borásza Díjátadó gálán ismerkedtünk meg, de emellett rendszeres vásárlóm – tartja a boraimat az éttermében –, sőt, a közeljövőben tervezünk borbemutatót is. A Béga együttes tagjai visszatérő vendégeim, a Punanny Massif egyik tagja nálam tartotta a legénybúcsúját, a Csík zenekar pedig a pincészetben forgatta egy werkfilmjét. A hely jellegéből adódóan nemcsak koncerthelyszíneként népszerű az előadók körében, így szerencsére sokukkal ki tudok alakítani személyes kapcsolatot is.

Sz. J. N.: Vissza a Feszt!Eger fesztiválhoz. Hogyan lett az egyes programokból többnapos kulturális együttlét?

B. J.: Először csak egy-egy koncertet rendeztünk. Utána felvetődött, hogy miért is ne lehetne olyan

alkalom, hogy két, sőt három zenekar is fellép... majd legyen egész napos, egész hétvéges program a Bolyki-völgyben. Emlékezetes volt, amikor az Etnofil együttes egy Dziga Vertov némafilmre improvizált – számomra az volt a csúcspont, a legnagyobb személyes élményem, egyszeri és megismételhetetlen. A városvezetés állt mellé a fesztivál ötletének, sőt, a képviselő Nyitrai Zsolt vetette fel, hogy ha már létezik Egerben egy több ezer főt befogadni képes impozáns helyszín, használjuk ki. A fesztivált önerőből nem is tudtam volna létrehozni, csak a város támogatásával valósulhatott meg. Önmagában a fel-

lépők tiszteletdíja is olyan tetemes összeg, hogy annak kitermelésére együttműködő partner nélkül nem vállalkozhattam volna. És ehhez még jön a többi költség.

Sz. J. N.: Eger viszont egyértelműen gyarapodott a fesztivállal.

B. J.: Igen, ez egy win-win helyzet. Nem egyszerűen arról van szó, hogy ellátogat több tízezer ember egy egri fesztiválra, ott jól érzi magát, fogyaszt és viszi a település jó hírét a világra. Ilyenkor megtelnek a szálláshelyek, megnő az éttermek, borozók, büfék, kisebb-nagyobb étel- és italboltok forgalma, a helyi taxisok a szilveszterhez hasonló forgalmat bonyolítanak le, és még sorolhatnám. Fesztiválon kívül húsz állandó munkatárssal dolgozik a borászat, de a programok megvalósításában rengeteg hétvégi beugró munkaeővel, főleg diákokkal és fiatalokkal működünk együtt: csak a fesztiválon ötven saját emberem volt a helyszínen, ez pedig munkalehetőséget jelent az itt élőknek. Mindent összevetve tehát a befektetés megtérülése jól kimutatható.

Sz. J. N.: Mi különbözteti meg a Feszt!Eger fesztivált a többi hasonló jellegű nyári fesztiváltól?

első boros címke tervezésénél odaültem mellé, és előadtam az elképzeléseimet és az igényeimet. Meg is rajzolta, de mellette rajzolt egy saját ötletből származó grafikát is: talán mondanom se kell, sokkal jobb volt az enyémnél... ezt eljátszottuk még párszor, aztán rájöttem, hogy nekem lesz jobb, ha szabad kezem kap. Ma már maximálisan megbízom benne. Napi kapcsolatban vagyunk, jól ismeri a pincészetet, a borokat, sőt engem is (a hetedik gyermekének én vagyok a keresztapja), így hitelesen tudja átadni a termék „auráját”.

B. J.: Ami igazán extra a Feszt!Eger fesztiválban, az a helyszín, a Bolyki-völgy: egy régi kőfejtőben van, és a katlan 20-30 méter magas falait izgalmas vetített képekkel, fényfestéssel színezzük be ilyenkor. A bányaudvarokon kialakított színpadok között a fesztiválon belül hangulatos alagutakon keresztül lehet közlekedni. A kőfalak természetes hangszigetelőként is funkcionálnak, egyszerre mehet akár három koncert anélkül, hogy zavarnák egymást. No meg a borkínálat is egyedí, ezt ne felejtjük el.

Sz. J. N.: *Milyen fejlődési ívet lát az első és a negyedik Feszt!Eger között?*

B. J.: Háromnapos a rendezvény, és a péntek-szombati napok az utóbbi két évben teltházások voltak. Mindig kitalálunk valami fejlesztést, amivel színesíthetjük a kínálatot. Ezen nem feltétlenül feltűnőek, gyakran csak a komfortérzetet növelik. Szűk a nívós magyar zenei paletta, és azt a nézetet érvényesítjük, hogy ha meghívunk két egymást követő évben egy zenekart a fesztiválra, akkor azt a harmadik évben már nem hívjuk, hanem keresünk helyette mást. Ez nem könnyíti meg a dolgunkat. A magyar zenekaroknak nagy szüksége van a fellépésekre, mert „hivatalos” hanghordozón kevesen

vásárolják meg a zenéjüket, a legnagyobb rajongók is inkább letöltik a netről, így a koncertezés jelenti a legfőbb bevételi forrást.

Sz. J. N.: *Hogyan történik az árképzés a belépőjegyek esetében?*

B. J.: A város azzal a feltétellel is támogatja az eseményt, hogy megfizethetőek maradjanak a belépőjegyárak. Aki nem jár nagyobb fesztiválokra, így is sokallhatja a napi 4000-5000 Ft-os belépti díjakat vagy a büféárakat, pedig ezek a fesztiválpiacon kifejezetten olcsónak számítanak.

Sz. J. N.: *Jól vettem észre, hogy az arculatban is érvényesül egyfajta művészeti igényesség, kulturális szemlélet?*

B. J.: A teljes grafikai tervezést Ipacs Géza grafikusművész barátom végzi, ő írja a szövegeket is. Az

Sz. J. N.: *Milyen tervekkel néz az elkövetkező évek elébe?*

B. J.: Elnyertem egy komoly fejlesztési pályázatot építési beruházásra: egy új feldolgozó, raktár, érlelő és palackozó komplex üzem létrehozását teszi lehetővé. Ezzel a vállalással simán tönkre lehet menni, úgyhogy most minden erőmmel a még szükséges forrás előteremtésén vagyok. A cég szerencsére – 2010 óta – hitelmentes, minden bevételt visszaforgatunk fejlesztésekre, az üzem megvalósításához azonban komoly hitelt kell felvenni újra. A beruházás olyan – egyébként nüansznynyi – folyamatok, lépések megvalósítását teszi majd lehetővé a borkészítésben, melyek eddig nem álltak rendelkezésemre, ezért nagy izgalommal várom, hogy elkezdhessük benne a munkát. Erre várhatóan már a jövő évben sor kerülhet.

BOLYKI JÁNOS agrármérnök, 2003 óta készít borokat, melyekkel számos hazai és nemzetközi rangos elismeréseket szerzett és szerez. 2013-ban Heves Megye Nagykövete címet kapott. Borgasztrónómiai érdemei mellett a Bolyki Pincészetben széles körű kulturális programszervezői munka is folyik irányításával.

SZABÓ JUDIT NIKOLETTA kortárs művészeti menedzsment tanulmányait követően a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar magyar-esztétika szakpárján szerzett esztétika szakos bölcsész előadó diplomát. Intézményi kommunikáció szervezése területén a Budapesti Művelődési Központban és a Nemzeti Művelődési Intézetben tett szert komoly tapasztalatra, de saját vállalkozásában is teljesített marketing-szervezői, valamint szöveg- és cikkírói megrendeléseket. 2002 óta publikál különböző sajtóorgánokban kultúra és életmód témában. Jelenleg a Nemzeti Művelődési Intézet Társadalmi Kapcsolatok Igazgatóságán kommunikációs csoportvezető.